

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება:

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია:

სამართლის ბაკალავრი

საგანმანათლებლო პროგრამის მოცულობა კრედიტებით:

265 ECTS კრედიტი;

საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა:

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურს-დამთავრებულს სამართლის ბაკალავრის აკადემიური ხარისხი ენიჭება 265 კრედიტის დაგროვების შედეგად, რომელიც ნაწილდება შემდეგნაირად:

ძირითადი სწავლის სფეროს სასწავლო კურსები 180 კრედიტი:

- 150 კრედიტი - ძირითადი სწავლების სფეროს სავალდებულო სასწავლო კურსები;
- 30 კრედიტი - ძირითადი სწავლების სფეროს არჩევითი სასწავლო კურსები.

თავისუფალი კომპონენტი 85 კრედიტი:

- 75 კრედიტი-თავისუფალი კომპონენტის სავალდებულო სასწავლო კურსები (საერთო საჯარისო მართვის სასწავლო კურსები).
- 10 კრედიტი - თავისუფალი კომპონენტის არჩევითი სასწავლო კურსები.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის იუნკერს უფლება აქვს თავისუფალი კომპონენტის არჩევითი სასწავლო კურსების ნაცვლად, აირჩიოს ძირითადი სწავლების სფეროს არჩევითი სასწავლო კურსები ან ეროვნული თავდაცვის აკადემიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამებიდან, წინაპირობების დაცვით, თავისი ინტერესების შესაბამისად, ნებისმიერი სასწავლო კურს(ებ)ი.

საგანმანათლებლო პროგრამის შეთავაზების მიზანი და პროგრამის აქტუალობა

ეროვნული თავდაცვის აკადემიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამების ძირითადი დამკვეთი და კურსდამთავრებულთა დამსაქმებელი არის საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო. სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაში გათვალისწინებულია საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საგანმანათლებლო მოთხოვნები, ინტერესები და პრიორიტეტები, რაც წარმოადგენს წინამდებარე საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის შეთავაზების მიზეზს.

საქართველოს თავდაცვის ძალებში კონკურენტუნარიანი და კვალიფიციური იურიდიული განათლების მქონე ოფიცერი იმსახურებს შესაბამის სტრუქტურულ ერთეულებში და თავისი კომპეტენციის ფარგლებში დაიკავებს მნიშვნელოვან ადგილს. მიღებული ცოდნა, ხელს შეუწყობს მის კარიერული განვითარებას ნებისმიერ ეტაპზე, როგორც ტაქტიკურ, ისე ოპერატიულ გარემოში მოქმედებისას, ასევე, გამოადგება თავდაცვის ძალების განვითარებაში, განსაკუთრებით მიმდინარე და სამომავლო რეფორმირების განხორციელების და ინსტიტუციონალიზაციის პროცესში.

საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი

- შესძინოს ფართო ცოდნა სამართლის არსის, სისტემის, ძირითადი პრინციპების, ეროვნული სამართლის სისტემის ძირითადი თავისებურებების, სამართლებრივი სისტემების, ქართული სამართლის ისტორიული წყაროების, იურისტის (მოსამართლის, ადვოკატის, პროკურორის, ნოტარიუსის) საქმიანობის ეთიკური პრინციპების, იურიდიული პროფესიების ზნეობრივი ასპექტების, ასევე საჯარო, კერძო, სისხლის და საერთაშორისო სამართლის სფეროების ძირითადი თეორიების, პრინციპებისა და მონესრიგების თავისებურებების, მათ შორის სამართლებრივი დავის წარმოშობის მიზეზების, ძირითადი მახასიათებლებისა და მათი სამართლებრივი საშუალებებით გადანყვეტის გზების თაობაზე;
  - გამოუმუშავოს საჯარო, კერძო, სისხლის და საერთაშორისო სამართლის სფეროში არსებული რთული და გაუთვალისწინებელი პრობლემების ამოცნობის, უახლესი სამართლის მეთოდების გამოყენებით მათი გადანყვეტის შესაბამისი გზების შემუშავების, ასევე იურიდიული ტერმინოლოგიის გამოყენებითა და ეთიკის ნორმების გათვალისწინებით სამართლებრივი პრობლემების გადაჭრის გზების შესახებ საკუთარი პოზიციების/დასკვნების ზეპირი და წერიტი ფორმით დასაბუთების უნარი;
  - გამოუმუშავოს იურიდიული ხასიათის დოკუმენტების, მათ შორის, სამოქალაქო და ადმინისტრაციული ხელშეკრულებების, საპროცესო და სამართალშეფარდებითი აქტების, ასევე წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად საჯარო, კერძო, სისხლის და საერთაშორისო სამართლის სფეროში კვლევითი და პრაქტიკული ხასიათის პროექტების შემუშავების უნარი;
  - გამოუმუშავოს კონკრეტული შემთხვევის (კაზუსის) ფაქტობრივი გარემოებების დადგენის, შეფასებისა და გადანყვეტის, ასევე საჯარო, კერძო, სისხლის და საერთაშორისო სამართლის ნორმების, წყაროების, მეთოდების შერჩევის, ანალიზის და გამოყენების უნარი;
  - გამოუმუშავოს საჯარო, კერძო, სისხლის და საერთაშორისო სამართლის სფეროში საქმის ფაქტობრივ გარემოებების შეფასების, კონკრეტული იურიდიული მოქმედებების განხორციელების, სხვა იურიდიული ამოცანების გადანყვეტის, სამართლებრივი დავის (საქმის) გადანყვეტის გადანყვეტის გზების შემუშავების უნარი;
  - გამოუმუშავოს იურისტის ეთიკური და პროფესიული ქცევის ნორმების ფარგლებში მოქმედების, ასევე შესაბამისი სამართალწარმოების პროცესში ინდივიდუალური და გუნდური მუშაობის ძირითადი პრინციპების დაცვითა და სამართლებრივი ღირებულებების გათვალისწინებით მოქმედების უნარი;
- გამომუშავოს ქართულ ან/და ინგლისურ ენებზე საჭირო ინფორმაციის, მათ შორის ეროვნული და საერთაშორისო სამართლის წყაროების, საკანონმდებლო ცვლილებების, სასამართლო პრაქტიკის, სამეცნიერო სიახლეების მოძიების, გამორჩევის და საკუთარი ცოდნის მულტივალ განახლების უნარი.

საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე სწავლის უფლება აქვს საქართველოში გაცემული სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის ან მასთან გათანაბრებული დოკუმენტის მქონე პირს ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგების საფუძველზე, რომელსაც აკადემიურ პროგრამაზე ჩარიცხვისათვის სავალდებულო საგნად ჩაბარული აქვს ინგლისური ენა და რომელსაც მიმდინარე წელს არ უსრულდება მინიმუმ 24 წელი. ამასთან, სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე სწავლის გასაგრძელებლად აბიტურიენტისთვის მესამე სავალდებულო-არჩევით საგნად განსაზღვრულია გამოცდა მათემატიკაში, ისტორიაში ან სამოქალაქო განათლებაში.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვის უფლების მოსაპოვებლად აბიტურიენტი ერთიან ეროვნულ გამოცდამდე გადის შესაბამის კონკურსს (სამედიცინო შემოწმება, ფიზიკური ნორმატივების ჩაბარება, გამოცდა ინგლისურ ენაში და გასაუბრება), ეროვნული თავდაცვის აკადემიის მიერ დადგენილი წესით. ერთიანი ეროვნული გამოცდების გავლის გარეშე, სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე აბიტურიენტთა ჩარიცხვა ხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ წესით.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამებზე სწავლის დაწყებამდე აბიტურიენტი გადის საწყისი საბრძოლო მომზადების კურსს (BCT).

სპეციალობისათვის რელევანტური ინგლისური ენის სასწავლო კურსზე დაშვების წინაპირობას ინგლისური ენის ცოდნის B1 დონე წარმოადგენს, რაც აკადემიის მიერ ორგანიზებული ენობრივი კომპეტენციის დონის განსაზღვრის გამოცდით დასტურდება.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის იუნვერი, რომელიც წარმოადგენს ინგლისური ენის ცოდნის B1 დონის ან უფრო მაღალი დონის ცოდნის დამადასტურებელ სერტიფიკატს ან უცხოეთში ინგლისურ ენაზე მიღებული განათლების დამადასტურებელ დოკუმენტს (ატესტატი/დიპლომი), თავისუფლდება აკადემიის მიერ ორგანიზებული გამოცდისგან.

ენობრივი კომპეტენციის დონე განისაზღვრება საგამოცდო საკითხების ფორმატის, მასში მოცემული შეფასების კრიტერიუმებისა და მინიმალური კომპეტენციის ზღვრის საფუძველზე.

საგამოცდო მასალის (ტესტის) შერჩევას/მომზადებას უზრუნველყოფს ბაკალავრიატის ენობრივი მომზადების განყოფილება. გამოცდების ორგანიზებას უზრუნველყოფს საგამოცდო ცენტრი, ბაკალავრიატი და აკადემიის შტაბის G3/G2-ის სასწავლო განყოფილება.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულების შემდეგ იუნვერი:

ცოდნა და გაცნობიერება

აღწერს:

– სამართლის არსს, სისტემას, ძირითად პრინციპებს, სამართლის ფუნქციებს, სამართლებრივი მოწესრიგების მეთოდებსა და სტადიებს, განმარტების მეთოდებს, სამართლის ნორმის სახეებს, ქართული სამართლის სისტემის ძირითად თავისებურებებს, პრინციპებსა და ინსტიტუტებს, სამართლებრივი ურთიერთობის ელემენტებს, სამართლის ნორმის შეფარდების სტადიებს, სამართლებრივ სისტემებს, ქართული სამართლის ისტორიულ წყაროებს, ძველი ქართული სამართლის დარგებსა და ინსტიტუტებს, ასევე იურისტის პროფესიული ეთიკის სტრუქტურას, სპეციფიკას, იურიდიული პროფესიის წარმომადგენელთა დისციპლინური პასუხისმგებლობის საკითხებს;

– სახელმწიფო მოწყობის ძირითად პრინციპებს, ეროვნული მოდელის თავისებურებებს, სახელმწიფო ხელისუფლებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის გამიჯვნისა და ურთიერთმიმართების საკითხებს, ადამიანის ძირითად უფლებებსა და თავისუფლებებს, ადამიანის უფლებათა დაცვის ეროვნული მექანიზმის თავისებურებებს, ადმინისტრაციული სამართლის ძირითად პრინციპებს, საჯარო მმართველობის კონსტიტუციურ საფუძვლებს, საჯარო მმართველობის პრინციპებს, საჯარო მმართველობის ორგანიზაციული მოწყობის ფორმებს, ადმინისტრაციული წარმოების სახეებსა და ადმინისტრაციული ორგანოების საქმიანობის ფორმებს, საკონსტიტუციო და ადმინისტრაციული დავების წარმოშობის მიზეზებს, ძირითად მახასიათებლებს, მათი სამართლებრივი საშუალებებით გადაწყვეტის გზებს, საკონსტიტუციო სამართალწარმოების პრინციპებს, სტადიებს, საკონსტიტუციო სასამართლოში საქმის განხილვის თავისებურებებს, ადმინისტრაციული სამართალწარმოების ძირითად პრინციპებს, სტადიებს, სასამართლოში ადმინისტრაციული საქმის განხილვის თავისებურებებს;

- საერთაშორისო საჯარო სამართლის სისტემას, ძირითად პრინციპებს, ინსტიტუტებს, საერთაშორისოსამართლებრივი პასუხისმგებლობების მექანიზმებს, საერთაშორისო და ეროვნული სამართლის თანაფარდობის საკითხებს, თანამედროვე ჰუმანიტარული სამართლის წყაროებს და ფუნდამენტურ პრინციპებს, საერთაშორისო და არასაერთაშორისო ხასიათის შეიარაღებულ კონფლიქტებს, კომბატანტისა და სამხედრო ტყვის სტატუსს, სამოქალაქო პირისა და სამოქალაქო მოსახლეობის დაცვის საკითხებს, ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მოქმედ წესებსა და ოკუპანტის ვალდებულებებს, საერთაშორისო და არასაერთაშორისო კონფლიქტის დროს ომის წარმოების მეთოდებს, ასევე ომის წარმოების წესებს, ომის წარმოების შეზღუდვებს, ბრძოლის აკრძალულ მეთოდებს;

- კერძო სამართლის სისტემას, სამოქალაქო სამართლის მიზნებს, ამოცანებს, სამოქალაქო სამართლის უზოგადეს ცნებებსა და პრინციპებს, სამოქალაქო სამართლის წყაროებს, სანივთო სამართლის სისტემას, პრინციპებს, სახელშეკრულებო და კანონისმიერ ვალდებულებით ურთიერთობებს, საოჯახო და მემკვიდრეობის სამართლის მიზნებს, ამოცანებს, საოჯახო და მემკვიდრეობითი სამართლებრივი ურთიერთობების თავისებურებებს, შრომის სამართლის წყაროებს, შრომითი ურთიერთობის პრინციპებს, შრომის უფლების დაცვის ეროვნულ მექანიზმებს, სამოქალაქო დავების წარმოშობის მიზეზებს, სამოქალაქო სამართალწარმოების თავისებურებებს, საკორპორაციო სამართლის სისტემას და წყაროების, ქართული საკორპორაციო სამართლის ძირითად ინსტიტუტებს, სამეწარმეო საქმიანობის განხორციელების ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმებსა და მათ დამახასიათებელ ნიშნებს;

- დანაშაულის არსს, სახეებს, სასჯელის სისტემას, სისხლის-სამართლებრივი პასუხისმგებლობის თავისებურებებს, ასევე სისხლის სამართალწარმოების ძირითად პრინციპებს, სტადიებსა და სასამართლოში სისხლის სამართლის საქმის განხილვის თავისებურებებს.

შეჯამება:

- ამოიკნობს საჯარო, კერძო, სისხლის და საერთაშორისო სამართლის სფეროში არსებულ რთულ და გაუთვალისწინებელ პრობლემებს და უახლესი სამართლის მეთოდების გამოყენებით შეიმუშავებს მათი გადაწყვეტის შესაბამის გზებს;

- მსჯელობს ვერძო, სისხლის და საერთაშორისო სამართლის სფეროში არსებული პრობლემებისა და მათი გადაჭრის გზების შესახებ გეპირი და წერიითი ფორმით, ასახულებს საკუთარ პოზიციებს (დასკვნებს) იურიდიული ტერმინოლოგიის გამოყენებითა და ეთიკის ნორმების გათვალისწინებით;

- შეიმუშავებს სამართლებრივი დოკუმენტების (სამოქალაქო და ადმინისტრაციული ხელშეკრულებები, სამართალშეფარდებითი აქტები, საპროცესო დოკუმენტები, ინდივიდუალური და ნორმატიული ადმინისტრაციული აქტები) პროექტებს, ასევე, კვლევითი ან/და პრაქტიკული ხასიათის ნაშრომებს, წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად;

- არჩევს, აანალიზებს და იყენებს საჯარო, ვერძო, სისხლის და საერთაშორისო სამართლის ნორმებს, წყაროებს, მეთოდებს, კონკრეტული შემთხვევის (კაზუსის) ფაქტობრივი გარემოებების დადგენის, შეფასებისა და გადაწყვეტის მიზნით;

- აანალიზებს საჯარო, ვერძო, სისხლის და საერთაშორისო სამართლის სფეროში საქმის ფაქტობრივ გარემოებებს, ახორციელებს კონკრეტულ იურიდიულ მოქმედებებს, წყვეტს სხვა იურიდიულ ამოცანებს, შეიმუშავებს სამართლებრივი დავის (საქმის) გადაწყვეტის სტრატეგიას და ტაქტიკას, ასევე სამართლებრივი დავის (საქმის) გადაწყვეტის გზებს.

პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა:

- ცნობს იურისტის ეთიკური სტანდარტების საჭიროებას, ინდივიდუალური და გუნდური მუშაობის პრინციპების დაცვით მონაწილეობს სამოქალაქო, ადმინისტრაციულ, საკონსტიტუციო ან/და სისხლის სამართალწარმოების პროცესში იურისტის ეთიკური და პროფესიული ქცევის ნორმების გათვალისწინებით;

- თანამედროვე საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენებით ქართულ ან/და ინგლისურ ენებზე მოიძიებს და გამოარჩევს საჭირო ინფორმაციას, მათ შორის, ეროვნული და საერთაშორისო სამართლის წყაროებს, საკანონმდებლო ცვლილებებს, სასამართლო პრაქტიკას, სამეცნიერო სიახლეებს, რითაც ავლენს საკუთარი ცოდნის მუდმივად განახლების უნარს, "მთელი ცხოვრების განმავლობაში სწავლის" პრინციპის დაცვით.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კომპონენტის დაუფლება სწავლების პროცესში იუნკერთა აქტიურ მონაწილეობას ითვალისწინებს და შექმნილი ცოდნის უწყვეტი შეფასების პრინციპს ეფუძნება.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებისას იუნკერის სწავლის შედეგის მიღწევის დონის შეფასება წარმოებს “უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის შესახებ” საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანებით დამტკიცებული შეფასების სისტემის შესაბამისად.

იუნკერის სწავლის შედეგის მიღწევის დონის შეფასება სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში მოიცავს შუალედურ (ერთჯერადი ან მრავალჯერადი) და დასკვნით შეფასებას, რომელთა ჯამი წარმოადგენს საბოლოო შეფასებას (100 ქულა).

შუალედური და დასკვნითი შეფასება (შეფასების კომპონენტები) მოიცავს შეფასების მეთოდებს ანუ სწავლის შედეგების მიღწევის შესაფასებლად გამოსაყენებელ საშუალებებს (გეპირი/წერიითი გამოცდა/გამოკითხვა, პროექტი, ტესტი, ესსე, დემონსტრირება, პრეზენტაცია, დისკუსია, პრაქტიკული/თეორიული დავალების შესრულება, სამუშაო ჯგუფში მუშაობა, დისკუსიაში მონაწილეობა, კაზუსის ამოხსნა, იმიტირებულ პროცესში მონაწილეობა და სხვ). შეფასების მეთოდის საზომი ერთეულია შეფასების კრიტერიუმი, რითაც დგინდება სწავლის შედეგების მიღწევის დონე.

შეფასების თითოეულ კომპონენტს შეფასების საერთო ქულიდან (100 ქულა) განესაზღვრება რაოდენობრივი მაჩვენებელი (გამოსახული ქულებში) საბოლოო შეფასებაში, რაც აისახება კონკრეტული სასწავლო კურსის სილაბუსში და ეცნობება იუნკერს სასწავლო სემესტრის დასაწყისში.

შეფასების თითოეულ კომპონენტში განისაზღვრება მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი. დასკვნითი შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვრის ხვედრითი წილი არ უნდა აღემატებოდეს დასკვნითი შეფასების 60%-ს. სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებისას იუნკერის შუალედური და დასკვნითი შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი აისახება კონკრეტული სასწავლო კურსის სილაბუსში და ეცნობება იუნკერს სასწავლო სემესტრის დასაწყისში.

შეფასების კომპონენტები და კრიტერიუმები განწერილია სასწავლო კურსების სილაბუსებში.

დაუშვებელია კრედიტის მინიჭება შეფასების მხოლოდ ერთი კომპონენტის (შუალედური ან დასკვნითი შეფასება) გამოყენებით. იუნკერს კრედიტი ენიჭება თითოეულ შეფასების კომპონენტში განსაზღვრული მინიმალური კომპეტენციის ზღვრების გადალახვისა და ერთ-ერთი დადებითი შეფასების მიღების შემთხვევაში.

საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტების სწავლის შედეგების მიღწევის შეფასება სრულდება იმავე სემესტრში, რომელშიც იგი ხორციელდებოდა.

შეფასების სისტემა უშვებს:

ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

- (A) ფრიადი – 91-100 ქულა;
- (B) ძალიან კარგი – 81-90 ქულა;
- (C) კარგი – 71-80 ქულა;
- (D) დამაკმაყოფილებელი – 61-70 ქულა;
- (E) საკმარისი – 51-60 ქულა.

ორი სახის უარყოფით შეფასებას:

- (FX) ვერ ჩააბარა – 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ იუნკერს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;
- (F) ჩაიჭრა – მაქსიმალური შეფასების 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, ჩაიჭრა. მაქსიმალური შეფასების 40 ქულა და ნაკლები (იუნკერს უწყდება სტატუსი აკადემიის აკადემიური საბჭოს მიერ).

საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში FX-ის მიღების შემთხვევაში, ინიშნება დამატებითი გამოცდა დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში. იუნკერის მიერ დამატებით გამოცდაზე მიღებულ შეფასებას არ ემატება დასკვნით შეფასებაში მიღებული ქულათა რაოდენობა. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არის დასკვნითი შეფასება და აისახება საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში.

სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსი ითვალისწინებს სასწავლო კურსის მიზნის მისაღწევ გზებს (მეთოდებს), რაც იუნკერზე ორიენტირებული სწავლების პრინციპებს ეფუძნება. თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსით გათვალისწინებული სწავლება-სწავლის მეთოდები ორიენტირებულია არა მხოლოდ ცოდნის მიღებაზე, არამედ უნარების გამომუშავებაზე.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კურსები მოიცავს თემატიკის შესაბამისი სპეციფიკის სწავლა-სწავლების მეთოდებს. საგანმანათლებლო პროგრამის თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსში ასახული სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება ბაკალავრიატის საფეხურს და თითოეული სასწავლო კურსის მიზნებსა და შინაარსს. სწავლება-სწავლის მეთოდები, სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე, უზრუნველყოფს სასწავლო კურსის სილაბუსით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევას, ხოლო არსებული სწავლების მეთოდების ერთობლიობა - პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევას.

სწავლების მეთოდების შერჩევასას გათვალისწინება სასწავლო კურსის მიზანი და სავარაუდო შედეგი - რა უნდა იცოდეს და რისი გაკეთება შეძლოს იუნკერმა. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტის განსახორციელებლად გამოიყენება სწავლება-სწავლის ისეთი მეთოდები, როგორცაა ლექცია, სამუშაო ჯგუფში მუშაობა, სემინარი, ელექტრონული სწავლება, პრაქტიკული მუშაობა და სხვა. სასწავლო კურსის სილაბუსებით გათვალისწინებული სწავლება-სწავლის მეთოდები ხელს უწყობს კონკრეტული მასალის ათვისებას და ავითარებს იუნკერის ტრანსფერულ უნარებს.

ამასთან, წავლება-სწავლის მეთოდი შეიძლება მოიცავდეს შესაბამის აქტივობებს: დისკუსია/დებატები, თანამშრომლობითი (collaborative) სწავლება, ჯგუფური (collaborative) მუშაობა, დემონსტრირება, ახსნა-განმარტება, ვერბალური ანუ ზეპირსიტყვიერება, დედუქცია, ინდუქცია, ანალიზი, გონებრივი იერიში, შემთხვევების ანალიზი (Case study), პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL) და სხვა.

სწავლება-სწავლის პროცესში გამოყენებული აქტივობები ერთმანეთს ავსებენ და ერთმანეთში გადადიან. პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური და მოწვეული პერსონალი შესაძლოა იყენებდეს ზემოთჩამოთვლილ ერთ ან რამდენიმე აქტივობას ან ნებისმიერ სხვა აქტივობას კონკრეტული სასწავლო ამოცანიდან გამომდინარე.

დასაქმების სფეროები

კურსდამთავრებულები დასაქმდებიან საქართველოს თავდაცვის ძალების საბრძოლო/მხარდაჭერის ქვედანაყოფებსა და უზრუნველყოფის სამსახურებში, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროში, თავდაცვის, უსაფრთხოების და სამხედრო პროფილის სხვა ორგანიზაციებსა და დანესებულებებში, სადაც მოითხოვება სამართლის ბაკალავრის აკადემიური ხარისხი.

თავდაცვის სამინისტროსთან გაფორმებული ხელშეკრულების ვადის ამოწურვის შემდეგ კურსდამთავრებულებს ექნებათ შესაძლებლობა დასაქმდეს ნებისმიერ იმ თანამდებობაზე სადაც მოითხოვება სამართლის ბაკალავრის აკადემიური ხარისხი და არ არის აუცილებელი სახელმწიფო სასერტიფიკაციო გამოცდის ჩაბარება ან/და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული დამატებითი წინაპირობები.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებული იურიდიული საქმიანობის განსახორციელებლად შეიძლება დასაქმდეს:

- საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლების ორგანოებში;
- სასამართლო ორგანოებში;
- სამართალდამცავ და სხვა მაკონტროლებელ ორგანოებში;
- საჯარო დაწესებულებებში, მათ შორის საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებში;
- კერძო სამართლის იურიდიულ პირებში;
- არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირებში, მათ შორის საერთაშორისო და უფლებადამცავ ორგანიზაციებში;

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულს შეუძლია განახორციელოს საადვოკატო, სანოტარო ან საარბიტრაჟო საქმიანობა, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

სწავლის გამრძელების საშუალება

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებული უფლებამოსილია სწავლა განაგრძოს საქართველოს ან სხვა ქვეყნების უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სამართლის მიმართულების სამაგისტრო პროგრამაზე, რომელიც ორიენტირებულია შემდგომი დონის სპეციალისტისა და მკვლევარის მომზადებაზე.

კურსდამთავრებულს ასევე შეუძლია სწავლა გააგრძელოს ნებისმიერი მიმართულების სამაგისტრო პროგრამაზე, თუ ამ პროგრამაზე მიღების წინაპირობა არ არის შეზღუდული სხვა სპეციალობის ბაკალავრის აკადემიური ხარისხით.

